

Sodelovanje med starzi in strokovnjaki

Jana Kodri

V. strokovno srečanje na temo življenje oseb z Downovim sindromom .
Komunikacija med starzi in strokovnjaki

Ljubljana, 25. 9. 2012

Vsebina predavanja

1. Odnos med starzi in strokovnjaki
 - od tradicionalnega modela do sodelovalnega
2. Področja sodelovanja
 - pri ocenjevanju,
 - učenju in terapevtskih obravnavah
3. Odzivi staršev pri prilagajanju na spremenjene okoljske in potrebe staršev

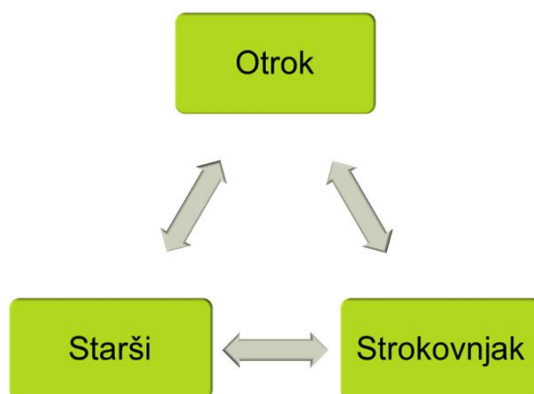
Sodelovanje

- = dejavna povezanost starcev in strokovnjakov pri delovanju v dobro otroka
- = partnerstvo

Odnos med starzi in strokovnjaki

- Formalen odnos . vsak od udeležencev ima specifično socialno vlogo v odnosu do drugega
- Edinstven:
 - značilnosti vsakega od starcev in družinske situacije
 - značilnosti strokovnjaka: na in dela, odnos
- Vsak od udeležencev spoztuje prispevek drugega in hkrati nosi svoj del odgovornosti.

Udeleženci v odnosu

Starzi

- ▣ Odgovorni za skrb in vzgojo otroka
- ▣ %dovolj dobri starzi+
- ▣ Pomembno znanje o otroku in izkušnje z njim

Strokovnjaki

- Ustrezno usposobljene osebe z odgovornostjo skrbeti za blaginjo otrok
- Imajo ustrezno strokovno znanje in spretnosti, pridobljene s formalnim izobraževanjem
- Imajo ekskluzivno pravico za opravljanje svojega poklica . pri svoji praksi morajo uporabljati specifična znanja, zavezani so spoštovati poklicno kulturo in etični kodeks
- Delujejo v okviru različnih sistemov: zdravstvenega, zolskega, socialnega
- Možni konflikt vlog (razpetost med uveljavljanje interesov otroka in delodajalca)

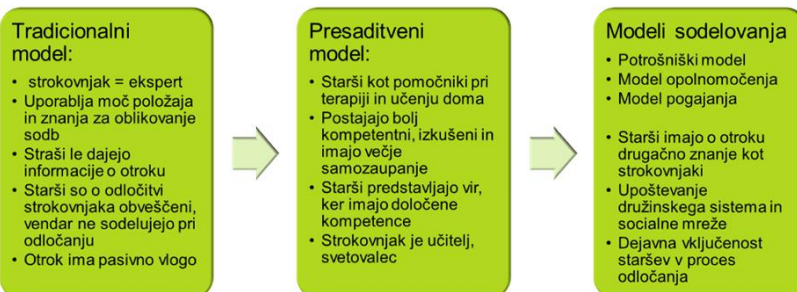
Otroci

- Majhna možnost odločanj o lastni usodi
- Upoztevanje otroka kot udeleženca v procesu, ki ima svoje pravice

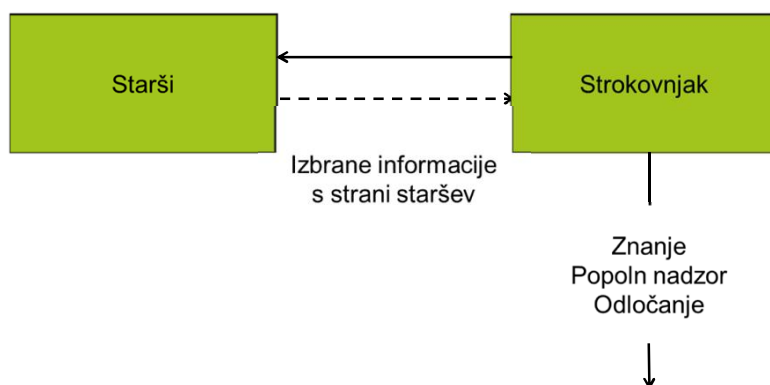
Vrste in razmerje moči v odnosu

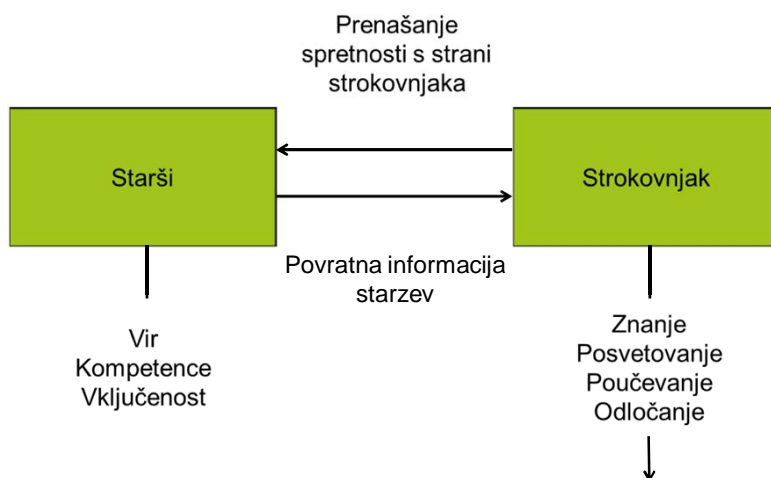
Odnos med starzi in strokovnjaki

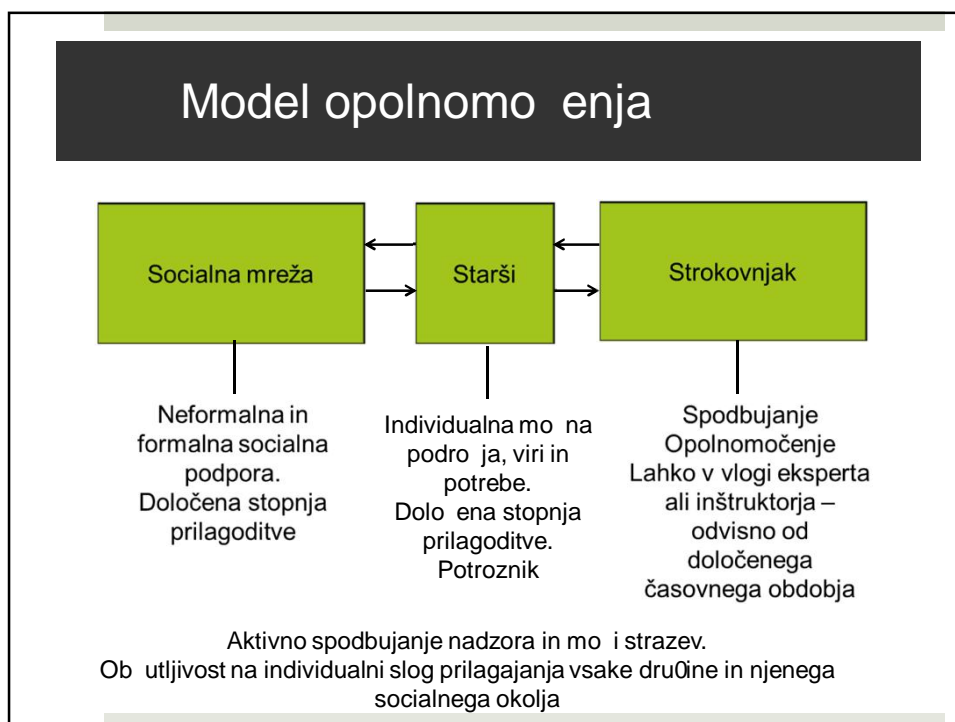
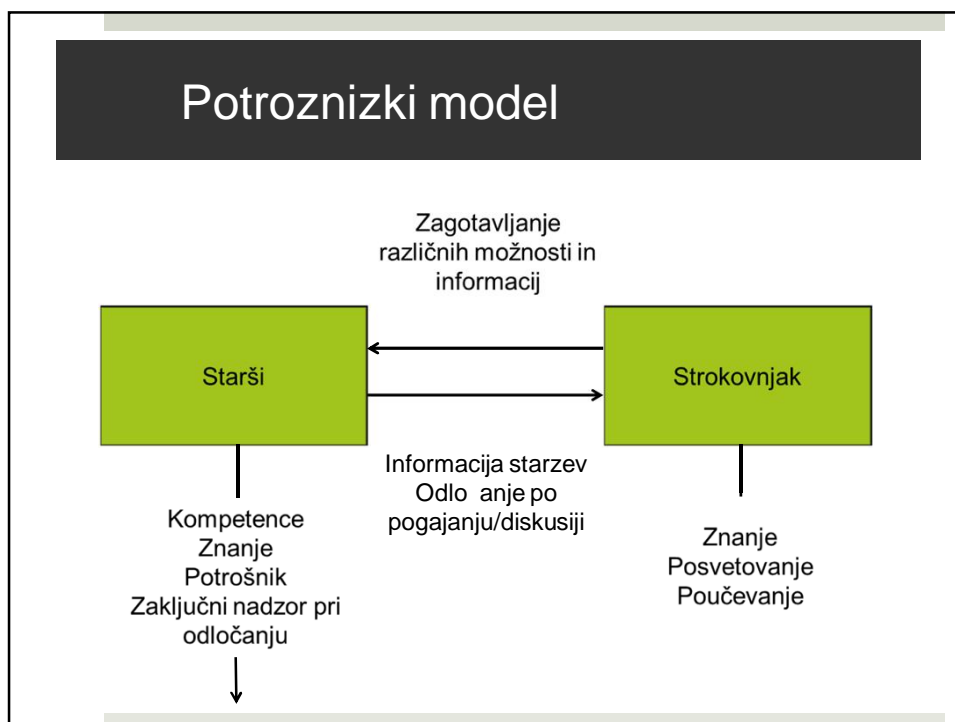

Tradicionalni model

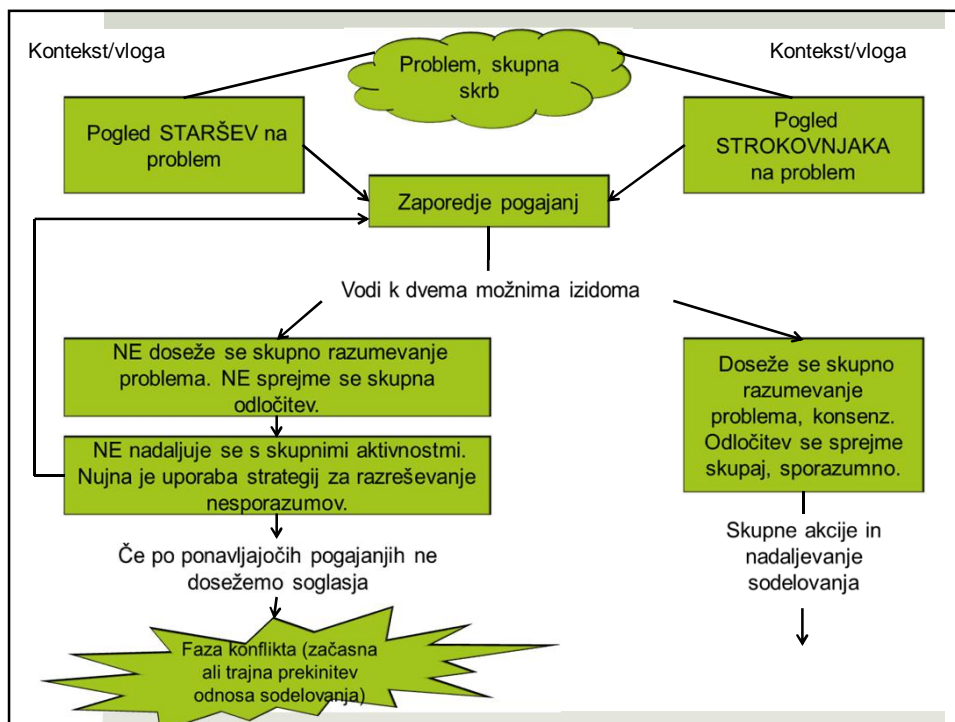

Presaditveni model

Pogajalski model = model sodelovanja

Kdaj sodelovanje ni mogoče?

- Nepripravljenost staršev ali strokovnjakov vzpostaviti sodelujoč odnos
 - Kronični stres ali izgorelost
- Eden od udeležencev (starši ali strokovnjak) sprejema vse odločitve in ni pripravljen na pogajanja
- Preveč nasprotujočih mnenj, pogledi
- Kadar so ob začetku odnosa postavljeni pogoji, ki ne dopuščajo pogajanja

Sodelovanje staršev pri ocenjevanju otroka

- Starši običajno prvi opazijo, da otrokom nekaj ni v redu
- Informacije o namenu, poteku in ciljnih ocenjevanja ter možnosti izidov. možnost odločanja, ali bodo sodelovali ali ne
- O nekaterih stvareh se lahko dogovarjamo in pogajamo, o drugih ne
- Ob utek nadzora situacije. ob uteku vključevanja, ocenjevanje obuteku kot manj stresno, lažje sprejemo diagnozo

Sodelovanje staršev pri učenju in terapevtskih obravnavah

- Informacije o naravi otrokovih problemov . razumeti otrokovo vedenje
- Terapevt nima vseh odgovorov, ima pa znanje in ideje, ki jih je vredno preizkusiti
- Učenje tehnik za spodbujanje otrokovega razvoja, učenje inkovitejze učenja in zmanjševanje neželjenih vedenj
- Izvajanje programa učenja ali terapevtskega programa doma in v šoli skupnosti (→ generalizacija naučenega)
- Odnos otrok . starši (→ pozitivna povratna informacija, realistična pri opazovanju)
- Socialna in ustvena podpora; povečevanje starševskega samozaupanja in zmanjšanje odvisnosti od službenih pomoči

Načela sporočanja informacij

- Sporočanje informacij (prof. dr. M. Ljubežič)
- Komunikacija (dr. B. D. Juržič)
- Splošna načela

Odzivi staršev na spremenjene Družbenjske okoliz ine

- Zanikanje realnosti (za etni zok, trenutne te0ave pri sprejemanju informacije ali dolgoro no zanikanje otrokovih omejitev in potreb)
- Intenzivne ustvene reakcije protesta, jeze, razo aranja, 0alosti, anksioznosti
- Prilaganje in iskanje razli nih oblik pomo i
- Postopna organizacija, prilagoditev

Kaj pomaga k u inkovitejzemu prilaganju?

- Seznanjenost z otrokovim stanjem, diagnozo, zmanjzanimi zmo0nostmi
- Realisti en pogled na otrokov stanje in sprejemanje le-tega
- Dobri medsebojni odnosi, povezanost med dru0inskimi lani, socialna podpora

Potrebe starzev

- Odvisne od starosti otroka, stopnje in vrste zmanjzanih zmo0nosti, potrebi po omejitvah, pridru0enih vedenjskih ali ustvenih motnjah
- Informacije o razpolo0ljivih slu0bah pomo i, na rtovanju prihodnosti, pre0ivljanju prostega asa, vklju evanju v socialne in rekretaivne dejavnosti
- Finan na pomo

Za uspešno sodelovanje 0

- Poznavanje ustvenih odzivov in potreb starzev
- Uporaba u inkovitih svetovalnih/terapevtskih pristopov
- U inkovita komunikacija
- Empati nost